7/4684

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

16 ŞUBAT 2005

SAYI : B 14.0.BHİ 01-78
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 27.01.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4684-944/27705 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Oğuz OYAN'ın "SEKA İzmit İşletmesinin kapatılma kararına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/4684) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: 3 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/4684

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN OĞUZ OYAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

CEVAP 1- İzmit İşletmesi ile ilgili olarak 2004 Ağustos ayında hazırlanmış ve SEKA Yönetim Kurulundan geçmiş herhangi bir rapor bulunmamaktadır. Ancak, zaman zaman İzmit İşletmesindeki makinelerle ilgili teknik değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda bir rapor olarak değerlendirilebilecek olan ve Ağustos 2003'de SEKA Genel Müdürlüğünce Kocaeli Üniversitesi öğretim üyelerinin de görüşleri alınarak hazırlanmış olan "İzmit İşletme Müdürlüğü Teknik Değerlendirme Raporu'nda 5,8 Milyon ABD Doları tutarında bir yatırımla piyasa şartlarında fiyat ve kalite yönünden rekabet edebilecek bir üretim gerçekleştirile bileceğine dair bir görüş yer almamakta, aksine 1 ve 5 nolu makineler hariç tutularak (ki bu makineler zaten raporun hazırlanış tarihinden sonra satılmıştır) kalan 5 makine ile enerji ünitesi için gerekli minimum yatırım tutarı 27.750.000-ABD Doları olarak hesaplanmıştır. Şu anda ihale sürecinde olan 8 nolu makine için gerekli 10 milyon ABD Doları düşülse dahi kalan miktar 17.750.000-ABD Doları olacaktır. Ayrıca, aynı raporda "kojenerasyon sistemi" için 3,5 Milyon ABD Doları'nın gerekli olduğu belirtilirken, kağıt üretim sektöründe önde gelen Danışman kuruluşlardan Jakko Pöyry'nin İşletme için Özelleştirme İdaresine hazırladığı raporda, kojenerasyon yatırımı maliyeti 14 Milyon ABD Doları olarak verilmektedir.

CEVAP-2 İzmit İşletmesinde AR-GE laboratuarları olarak bulunan ünitede SEKA'ya bağlı işletmelerin ve özel kağıt fabrikalarında üretilen kağıtların kalitesine yönelik test ve analizler yapılmaktadır. Ülkemizdeki kağıt sektörünün genel durumu, hammadde ve teknolojide önde gelen ülkeler arasında olmaması nedeni ile özel sektör fabrikalarında AR-GE çalışması yapacak birimlere ihtiyaç duyulmamıştır.İzmit İşletmesinin ÇED raporu yoktur ve bahse konu ödül çevre koruma ödülü olmayıp sadece arıtma tesisi bulundurduğu için yıllar önce verilmiş bir ödüldür.

CEVAP 3- Belediye Başkanının açıklaması hakkında bir yorum yapılamamaktadır. Ancak Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin 21.09.2004 tarih ve 10468 sayılı yazısı ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iletilen; İzmit İşletmesinin bulunduğu alanın şehir merkezinde kaldığı, kullanılan teknolojinin çevre kirliliği yarattığı, şehrin gelişimini, trafik akışını ve Belediye Hizmetlerini engellediği bildirilerek, söz konusu arazinin sosyal alanlar, rekreasyon ve spor alanları, kültür ve yeşil alanlar olarak tüm İzmit halkının kullanımına açılmak üzere kamu yararına istinaden Belediye devredilmesine ilişkin bir talebi mevcuttur.

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 08.11.2004 tarih ve 2004/110 sayılı kararında da söz konusu alanın tamamının "yeşil alan,eğitim,halka açık kültür, sanat,

müze,sosyal alanlar, bilim,spor ve rekreasyon alanları olarak kullanılmaları ve bu hususun tabu siciline işlenmesi kaydıyla 4046 sayılı kanunu 2/i maddesi çerçevesinde kamu yararına istinaden bedelsiz olarak Kocaeli Büyükşehir Belediyesine devredilmesi..." uygun görülmüştür.

CEVAP 4- İzmit İşletmesinin 10 makinesinden 5'i bugüne kadar ihale yoluyla satılmıştır.1'i de ihale sürecindedir. Diğer makinelerden 3'ünün satışına ilişkin ihale hazırlık işlemleri sürdürülmektedir. En eski olan makinenin ise kurulacak olan müzede sergilenmesi planlanmaktadır. Satılacak olan makineler alıcıları tarafından organize sanayi bölgesinde daha az maliyetlerle çalıştırılmaya ve istihdam yaratmaya devam edeceklerdir.İzmit İşletmesinin makinelerinin ekonomiden çekilmesi değil, aksine ekonomiye kazandırılmaları hedeflenmektedir.

Satışı yapılan makinelere ilişkin bilgiler aşağıda verilmektedir.

- 4 nolu makine 22.05.1995 tarihinde satılmıştır. Firma gerekli modernizasyonu yaparak üretim yapmaktadır.
- -7 nolu makine 19.06.1995 tarihinde satılmıştır. Firma gerekli modernizasyonu yaparak üretim yapmaktadır.
- 9 nolu makine 13.09.2002 tarihinde satılmıştır. Makinenin demontajı bitmiş montaj çalışmaları sürmektedir.
- 1 nolu makine 16.07.2004 tarihinde satılmıştır. Makinenin demontajı bitmiş montaj çalışmaları sürmektedir.
- 5 nolu makine 15.12.2004 tarihinde satılmıştır. Makinenin demontajı henüz yapılmamıştır.

CEVAP 5- Türkiye'de kanser vak'alarında ilk sıralarda yer alan, ÇED raporu bulunmayan alınması da mümkün olmayan, halen kamunun elinde olması sebebiyle çevre kirliliğine neden olması ile ilgili bir işlem yapılamayan İzmit işletmesinin çalıştırılması şartıyla, bir bütün olarak ihaleye çıkarılması durumunda satılması mümkün görülmemektedir. Satışı yapılsa dahi, alan kişi veya kuruluşlar kısa bir süre sonra arazisinden rant elde etme yönüne gidecektir.

En yeni makinesi dahi 40 yıl önce işletmeye alınmış ve teknolojik ömrünü tamamlamış olan İzmit İşletmesi, SEKA'nın en fazla zarar eden ve en çok kaynak tüketen işletmesidir.

Faaliyetleri ile kaynak yaratamayan , hammadde giderlerini ve işçilik ücretlerini ödemeyen SEKA'nın özelleştirme programına alındığından itibaren Özelleştirme Fonundan SEKA'ya aktarılan kaynağın toplamı 398,4

milyon ABD Dolara ulaşmıştır. Bu meblağın önemli bir kısmı İzmit İşletmesi cari giderleri için kullanılmıştır.

İzmit İşletmesi 2000 yılında -26.029 milyar TL, 2001 yılında -28.170 milyar tl, 2002 yılında-33.124 milyar TL, 2003 yılında -48.484 milyar TL. 2004 yılında ise -31.225 milyar TL(tahmini) dönem zarar etmiştir.. Özelleştirme Fonundan Genel Müdürlüğe 1997-2005 arası toplam 398,4 milyon ABD Doları aktarıldığı, Genel Müdürlüğün son 5 yıllık zararının yıllar itibariyle; 2000 yılında -45.954 milyar TL, 2001 yılında-59.227 milyar TL, 2002 yılında -97.400 milyar TL, 2003 yılında - 161.019 milyar TL, 2004 yılında ise -35.272 milyar TL(tahmini) olarak gerçekleştiği göz önünde bulundurulduğunda, bu zararın yaklaşık yarısının İzmit İşletmesine ait olduğu anlaşılabilir.Söz konusu zarar ve SEKA'ya İzmit İşletmesi için aktarılan kaynak ile Türkiye'de birçok fabrika kurulabileceği gibi, eğitim ve sağlık alanlarında çok daha fazla hizmet edilmesi mümkün olabilecektir.

Türkiye'de toplam 36 adet kağıt-karton fabrikası bulunmaktadır. Bunlara 2 tanesi SEKA'ya, 34 tanesi ise özel sektöre aittir. Ayrıca , pazar ihtiyacının yaklaşık %45-47'lik kısmı da ithalat yoluyla karşılanmaktadır. SEKA İzmit İşletmesinin Pazar payı %3-4 civarındadır.

İzmit İşletmesinin işçi maliyeti özel sektörün iki katı, ancak işçi başına verimliliği özel sektörün ¼'ü enerji tüketimi ise özel sektörün üç katıdır. İşletmenin ürettiği ürünlerde ortalama satış fiyatı ile sınai maliyet dahi karşılanamamakta ve tüm ürün çeşitlerinde zarar edilmekte ve yukarıda da açıklandığı gibi 5,8 milyon ABD Doları tutarında bir yatırımla karlı ve verimli çalışabilen bir işletme haline gelmesi de mümkün görülmemektedir.

Giderlerden elde edilecek tasarruf ve kamu kaynaklarının verimli kullanılması da bir kamu yararı olduğu için işletmenin kapatılması yoluna gidilmiştir.

Ayrıca, SEKA özelleştirme programına alınmadan önce, 08.06.1998 tarih ve 98/11163 sayılı Bakanlar kurulu kararı gereği SEKA mülkiyetinde bulunan Gölcük İlçesindeki Fidanlığın 1600 dönümlük bölümünün Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.'ne bedelsiz satışından doğan görev zararı için ilgili mahkemece tespit edilen 8.390 milyar TL. Hazine Müsteşarlığınca 03.12.2003 tarihinde SEKA'ya ödenmiştir.

Bataklık olması sebebiyle satılsa kayda değer bir gelir yaratmayacak olan bedeli SEKA'ya görev zararı olarak ödenen bu arazi üzerinde bugün,Türkiye'nin en çok ihracat yapan, istihdam yaratan ve yöreye ekonomik olarak bir çok katkı sağlayan tesislerinden biri yer almaktadır.